

VODOVJE:

Ledeniki > podzemna voda > reke, jezera. **Morska voda:** (70% površine planeta) **Kemične lastnosti:** slanost (koncentracija mineralov soli, povprečna slanost 35‰ (35g na 1kg); izohalina (črta, ki povezuje točke na zemljevidu z enako slanostjo); na slanost vplivajo: lega morja, količina padavin, dotoki, taljenje ledu, temp. vode, človek; prevladujeta Na, Cl; sulfati (Mg, K, Ca, I) + kloridi (78% vseh raztop. Snovi). **Fizikalne lastnosti:** temp. (vpliva na podnebje, pomembna za življ. V morju, plankton, ribe, letno nihanje manjše kot pri zraku, počasneje ogreva/ohlaja kot kopno, zrak; povzroča gibanja). **Gibanje morske vode:** **valovanje** (nihanje m. vode, na stiku z ozračjem; ladje, vetrovi, potresi, vulkani); **plimovanje** (izmenično dvigovanje (plima), spuščanje (oseka), privlačnost lune, sonca), **morski tokovi** (voda se premika (ogromne gmote), površinske, globinske, zaradi razlik v T, gost. , slanosti, ... odklon tokov na S polobli; vplivajo: vetrovi, oblika m. dna, celin, Coriolisova sila, iz manjših geo. Območji v večje topli obratno hladni, S poluta (tokovna sistema v Tihem, Atlantskem oceanu), J poluta (tokovni sistemi J. Atlant., Tihega, Indijskega oceana). **Sladke vode:** stoječe (jezera, mlake, močvirja), tekoče (reke, potoki, veletoki, podtalnica) vode, temp. tekočih vod je odvisna od temp. zraka, kopenske vode pomembne za: pitno vodo, umivanje, namakanje, energijo, ..

Rečni režimi: (redno, povprečno nihanje vodnega stanja v reki med letom) = vzrok: podnebje, **enostavni rečni režimi** (ledeniški-taljenje ledu; snežni-taljenje snega; dežno-visoka količina padavin), **mešani rečni režimi** (snežno-dežni=visoka voda pomladi, jesen, spomladanski vrhunec izrazitejši od jesenskega, obratno pri dežno-snežnem), **kombinirani rečni režim** (večje reke, sprem. Klimatske, reliefne razmere. **Jezera:** pretočna jezera (Blejsko, Bohinjsko), j. brez pretoka (kraterska, jezera v pušč. Svetu), s pritokom in brez odtoka (puščavska: Kaspijsko, Čadsko, ..). Delitev jezer glede na nastanek: **voglobljena j.** (**tektonska j.** = tektonske kotline (Galilejsko, Balhaško); **reliktna j.** = tektonsko, ostanek morja (Kaspijsko, Aralsko); **kraterska j.** = tekt., v kraterjih ugaslih vulkanov (j. v Oregonu ZDA, Indonezija, Nikaragua); **kraška j.** = erozijska, nastala s korozijo (Cerkniško j.-presihajoče; Skadrsko-stalno), **ledeniška erozijska j.** (visokogorska j. (jezera na Kriških podih, **dolinska j.** (Velika j. v ZDA, Bohinjsko, Blejsko, Komsko)). **zajezitvena j.** (ledeniška akumulacijska j. = čelne morene ledenikov (Poljska, Rusija, ZDA); **rečna zajezitvena j.** = ostanke meandrov, plitva j.; **umetna akumulacijska j.** = umetne pregrade v energetske, namakalne namene (Ptujsko, Ormoško, j. Churchill v Kanadi) **Grammy** (glasbene nagrade), **Emu, MTV, Oskar** (filmska nagrada v ZDA), **Globus, Zlati medved** (filmska nagrada-berlin), **Zl. Palma** (v Cannesu, filmska), **Viktoriji** najobetavnejša medijska osebnost (Klemen Slakonja), voditelj informativne tv-oddaje (Marcel Štefančič, jr), informativna oddaja (24 ur), voditelj zabavnih oddaj (Jurij Zrnec), zabavne tv oddaje (As tud ti not padu?!), otroške in mladinske tv oddaje (enajsta šola), dokumentarne oddaje (Fabiani: Plečnik), najtelevizijska osebnost (Jurij Zrnec), naj radijska osebnost (Andrej Karoli), najbolj popularen med glasbenimi izvajalci (Marko Vozelj), televizijske oddaje (As tud ti not padu?!), radijske postaje (Radio Center), naj lokalna kabelska televizija (TV Golica).